

Sirküler Tarihi : 22/11/2022

Sirküler No : 2022 / 137

**YENİ KORONAVİRÜS (COVID-19) SEBEBİYLE ÖDENEN KISA
ÇALIŞMA ÖDENEĞİ İLE NAKDİ ÜCRET DESTEĞİ
ÖDEMELERİNDE HATALI İŞLEMLERDEN KAYNAKLANANFAZLA VE
YERSİZ ÖDEMELER TERKİN EDİLECEKTİR**

(R.G. Tarih – Sayı: 09.11.2022-32008)

Kanunun 14 ncü maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na Geçici 32'nci Madde eklenmiştir: “Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle işverenlerin yaptıkları zorlayıcı sebep gerekçeli kısa çalışma başvurularının alınması, değerlendirilmesi ve ödenmesine ilişkin işlemler ile nakdi ücret desteği işlemleri hakkında Bakanlık ve Kurum personeline herhangi bir sorumluluk yüklenemez. Bu kapsamda Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle ödenen kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemelerinde hatalı işlemlerden kaynaklanan fazla ve yersiz ödemeler ile nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin başvuruda bulunduğu işveren tarafından fiilen çalıştırıldığına tespiti hâlinde işverene uygulanan idari para cezalarından bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanlar terkin edilir. Tahsil edilenler iade veya mahsup edilemez. Bu alacaklarla ilgili başlatılmış takip ve tahsil işlemlerine devam edilmez, yargı mercilerine intikal etmiş olan dosyalarda Kurum ve Bakanlık aleyhine yargılama giderine hükmedilmez. Kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmasına istinaden oluşan fazla ve yersiz ödemeler ile ceza soruşturmasına veya kovuşturmasına konu olmuş kısa çalışma ödeneği ile nakdi ücret desteği ödemeleri bu madde kapsamı dışındadır. Ceza soruşturması veya kovuşturması sonucu kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar veya beraat kararı verilenler hakkında bu madde uyarınca terkin hükümleri uygulanır.”

Maddenin incelenmesinden Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle hem kısa çalışmahem de nakdi ücret desteğine ilişkin hatalı işlemlerden kaynaklı fazla ve yersiz ödemelerden 09.11.2022 tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanların terkin edileceği anlaşılmaktadır. Madde metninde hatalı işlemin Kurum hatasından mı, işveren hatasından mı kaynaklandığına ilişkin bir açıklama yoktur. Bu nedenle her iki nedenden kaynaklanan hataların da bu kapsamda değerlendirilerek terkin edileceği kanaatindeyiz.

Yukarıda belirttiğimiz üzere hem kısa çalışma hem de nakdi ücret desteğine ilişkin hatalı işlemlerden kaynaklı fazla ve yersiz ödemelerden 09.11.2022 tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanlar terkin edilecektir. Yeni koronavirüs (Covid-19) gerekçeli kısa çalışma uygulamaları kapsamındaki fazla ve yersiz ödemelerin hatalı işlem olup olmadığına veya hangi tarihte tahsil edildiğine bakılmaksızın tahsil edildikten sonraiade veya mahsup edilmesi söz konusu değildir.

Kısa çalışma uygulanan dönemde, 4857 sayılı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla, işveren tarafından işçi çıkartılmasından kaynaklanan fazla ve yersiz ödemeler terkin edilmeyerek takip ve tahsil edilecektir. Önceki yıllardaki Kurum uygulamaları dikkate alındığında, tamamlanarak İş-Kur'a gönderilmiş denetim raporlarına istinaden oluşan fazla ve yersiz ödemelerin de bu kapsamda değerlendirilerek takip ve tahsil edileceği kanısındayız.

Maddede dikkat çeken bir diğer düzenleme ise nakdi ücret desteğinden yararlanan işçinin başvuruda bulunduğu işveren tarafından fiilen çalıştırıldığının tespiti hâlinde işverene uygulanan idari para cezalarından bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olanların terkin edileceğine ilişkindir. Bu madde (ve gerekçesi) çokaçık olmamakla birlikte bir denetim elemanının tespitine dayalı olmalıdır. Bu denetim elemanının bakanlığa bağlı iş müfettişi olabileceği gibi diğer kurum ve kuruluşların denetim elemanı olması da kanaatimizce mümkündür. İşte bu denetim elemanları tarafından yapılan tespitlerde nakdi ücret desteğinden yararlandırıldığı dönemde işyerinde fiilen çalıştırıldığı tespit edilen işçilere ilişkin olarak idari para cezası uygulanmayacaktır. Bu para cezalarının hangi mevzuata ilişkin olduğuna dair bir açıklık bulunmamakla birlikte, kanunun sistematığı gereği, 4447 sayılı Kanunun geçici 24/3'üncü maddesine göre her işçi ve çalıştırıldığı her ay için ayrı ayrı uygulanan asgari ücret tutarındaki idari para cezasıdır.

